

BARBARA CLAES,
STEFANIE CLAES

EUTHANASI

E

MET

BARBARA

EN STEFANIE

Personages

De Beer

Mimi

De Derwisjdanser

1 het had niet mogen zijn

intro litanie

hij was een goed mens met een goed hart

het had niet mogen zijn

hij was hulpvaardig geduldig en altijd vriendelijk

het had niet mogen zijn

hij was een goed kok en kookte goed

het had niet mogen zijn

zij was altijd goed gezind

het had niet mogen zijn

ze was sportief en sympathiek

hij heeft dit niet verdiend

ze had altijd goede kleren aan

het had niet mogen zijn

hij is nog als padvinder meegedraaid

in de jeugdbeweging

het had niet mogen zijn

en ging zelfs op late leeftijd nog helpen

met de kampen

het had niet mogen zijn

ze zette zich in voor de klimaatsopwarming

het had niet mogen zijn

ze deed alles met de fiets

zij heeft dit niet verdiend

hij brak het wereldrecord hink-stap-springen

het had niet mogen zijn

het beste paard struikelt ook wel eens

het had niet mogen zijn

ze was goed getrouwd en woonde in een goed huis

het had niet mogen zijn

hij was paardenliefhebber

en at graag vol au vent

het had niet mogen zijn

zij was zot op witloof in de oven

hij heeft dit niet verdiend

het liefst met een goed glas

het had niet mogen zijn

hij ging graag goed wandelen

met zijn goede hond

het had niet mogen zijn

hij was een goed roker en rook goed

het had niet mogen zijn

zij was sociaal en kletste goed met de burens over de
bakker

het had niet mogen zijn

hij was altijd vriendelijk tegen de bakker

zij heeft dit niet verdiend

de een zijn brood is de ander zijn dood

het had niet mogen zijn

zij kocht haar melk bij de melkboer

het had niet mogen zijn

hij werd geboren op goede vrijdag

het had niet mogen zijn

hij zat goed in de raad van bestuur

het had niet mogen zijn

hij zat aan het stuur

hij heeft dit niet verdiend

hij trakteerde zijn maten al wel eens

op een tompoes

het had niet mogen zijn

zij heeft net de honderd gehaald

het had niet mogen zijn

zij is te vroeg vertrokken

het had niet mogen zijn

het was nog maar een kind

het had niet mogen zijn

ze was gul en zorgde goed voor haar cavia's
zij heeft dit niet verdiend
ze leefde elke dag alsof het haar laatste was
het had niet mogen zijn
hij was geen echte initiatiefnemer
maar hij stond nooit stil
het had niet mogen zijn
desondanks haar vreugde werd het vastgesteld
het had niet mogen zijn
hij heeft goed gevochten
het had niet mogen zijn
niemand had het goed zien aankomen
hij heeft dit niet verdiend
het had goed gevroren
het had niet mogen zijn
hij wou altijd machinist worden
het had niet mogen zijn
zij werkte in de vastgoed
het had niet mogen zijn
toen is het goed rap gegaan
het had niet mogen zijn
haast en spoed is soms wel goed
zij heeft dit niet verdiend
haar garderobe is nu erfgoed

het had niet mogen zijn

eind goed al goed

het had niet mogen zijn

2 de pikuur

animatie nummer (1)

3 de vogels laten zien

hoe erg het met

de beer is

animatie nummer (2)

Philippe en de beer in de rolstoel rijden rond

Barbara en Stefanie komen op met een hart

spel met het hart

4 eerste draai osman

Osman draait. (enkele minuten)

Barbara, Stefanie, Philippe als vogel

b+s 't ziet zwart van de nacht

wat ziet er zwart van de nacht

't ziet zwart van de nacht zijn kleed

ne keep geen vod ne sleep

zijn kleed

zijn kleed

't is de wereld da zwart en als da valt

da kleed

dieje zwarte sleepeneer

dan valt de wereld van zijn schouders neer

dan valt de wereld van zijn schouders neer

onder de zwarte sleepeneer

zit nog een breder kleed 't is een wit gewaad

spirrewit van dieje dat dat draagt
zijn kleed
zijn kleed

da kleed van dieje dat dat draagt
da kleed van dieje meneer
den hoed
't is aan den hoed
den hoed van dieje meneer
is ne steen
grafsteen
't is den hoed die hoort bij da kleed
en dieje meneer
draait door met da kleed de dood
hij draait de dood
hij draait de dood
hij draait de dood
hij draait de dood

dood
do
do
hij doet do do
o o o

o

5 de beer

entreegedicht

p ik ben een oude beer
de rek zit op mijn staart
ik ben al 90 jaar verkeerd
ik ben al 90 keer verjaard

er was eens nog niet zo lang geleden
een meisje uit Merksplas
niemand verhoorde haar gebeden
daar zij ongelukkig was

ze heeft de eerste trein genomen
vanochtend in de mist
ze is voor u naar hier gekomen
maar nog zonder kist

ze draagt voor u haar mooiste kleed
van een ribbenkast in satijn

het grootste meisje van't gewest
maar eigenlijk is ze nog klein

ze weet wat ze wist
niet meer wat ze wou
ik kon wat ik deed
als ik wist hoe ze leed

6 mimi schmidt

Mimi wandelt de ruimte binnen

Mimi is een reus

ze groet de muzikanten en het publiek

7 de beer en mimi zingen samen

b+s Ik ben Mimi Schmidt

ik heb ook euthanasie aangevraagd

want ik heb last

van vogels

p maar Mimi Schmidt gij zijt nog zo jong
zo jong

b+s jamaar ik zeg

ze gaan nie weg

die vogels die dwerggors die laplanduil

die grauwe adelaar

de kraai staat nooit meer stil

die ooievaren

wat een barbaren

p hoelang zijt gij al aan't ruiven
van die duiven?

b+s ze zitten clandestien onder mijn ribben
vanaf mijn tien

p wat wil jij dan wat wil jij dan Mimi Schmidt?

b+s ik wens ne zwaluwtocht te maken
met uitkijk op de rode zee
niet in mijn blootje maar in een bootje
ik ben Mimi Schmidt
ik doe mijn aanvraag achter de rug
van mijn familie
struisvogels
hunne kop steekt altijd onder de grond
ik ben opgevoed onder de grond
mastruisvogel
pastruisvogel
zoonstruisvogel
ikke Mimi Schmidt

mastruis-voogd had nen halve kop
pastruis-voogd at het eten op
zoonvoogstruis liep van huis

de struisvogels zijn er niet mee akkoord
met mijn eu eu eu beslissing
ze vinden het eerder iets voor iemand
die al in frengelen vaneenligt
bijvoorbeeld iemand na een autoaccident
maar
ik voel mij ook een autoaccident

p maar gij zijt nog vitaal en lang nie per totaal

b+s oooooo jawel

de geburen zeggen:
wooi vinden da goo tot het uiterste moet goon
wacht toch af wat er nog uitkomt uit uw verwachting
wie wet komt da nog goe mee-jaa
wie wet komt da nog goe mee-jaa
Janin hebdet gehoord da kind is gestoord
welle vinne da ze naar een instituut moet goon
Gust z'is nie just foert pakt z'is mee naar Lourdes
of naar de zee Josee
nogallegoe Fransis dat da moo-wene kloo-wene niet is

ik zeg

tegen de gebuurs:

fuck you

p maar Mimi gij zijt de schoonste
onder alle vrouwen
iedereen wil met u trouwen
het leven ligt nog in uw jeugdige
meisjesschoot
gij kunt nog huppelen over de sloot
in plaats van te sukkelen gelijk mij
waarom loopt gij er toch zo donker bij
uw haar is zo zachtig uw neus is zo prachtig

b+s alles is hard

p het enige Mimi wat gij moet behandelen
is uw eigen hart inwandelen
een toekomst als een klaproosveld
gij hoort niet op een vuilnisbelt
uw garnizoen is vermiljoen
neem mijn woord voor waar

ik ben oud ik ben klaar
ik leef als een vertaling
van de chemostraling

b+s gij hebt ongelijk als gij zegt
da gij
kunt leven met vogels
ge kunt niet leven met vogels
met mussen met merels en mezen
met constante zwartkopzangers
in mijn gedachten en
een geelgors in mijn bed

vroeger als ik opstond dan dacht ik
het leven da's plezant
als ik nu opsta dan denk ik
leg mij maar
op nen brancaar

p als ge wilt neem ik u mee
naar de goeroe van't pluimvee
dat is de therapeutische therapiepeut

die peutert in het verdriet en geweld
van uw jeugd

b+s ik voerde al gesprekken
met de goeroekaketoe
en weet ge wat 'em zei?
weet ge wat 'em zei?
't is maar uw puberteit
gij geraakt uw vogels nog wel kwijt

ik heb met ne lucifer of twee
en dan met ne brikee
da kot van dieje pee
in de fik gestee
mee een mes
de knope van zijn ves
gelegd in een zes/tres
van zijn afgefikte bles
zijn knies in de pries
den trekker aan zijn kies
zijn tong erafgeknikkerd
door de venster geflikkerd
heel hard gaan lopen
een fles water gaan kopen

alle licium ingeslikt

licium ingeslikt (*100x*)

p en wat vindt uw familie hiervan?

b+s de struisvogels wenen

hun tranen vallen ondersteboven

onder de grond

ik ben opgevoed onder de grond

onder de grond alsof ik

niet bestond

mastruisvoog weent

pastruisvoog weent

zoonvoogstruis drinkt al vroeg

zoonvoogstruis drinkt al vroeg

8 the angels from paradise

drie grote engelen zingen over Mimi haar eigendom

s haar darmen zijn van haar
zijn haar darmen van haar

b ja haar darmen zijn van haar

s haar armen zijn van haar
zijn haar armen van haar

b ja haar armen zijn van haar

b+s haar darmen en haar armen zijn van haar

s haar haar haar is van haar
haar schaamhaar is van haar

b+s is haar schaamhaar van haar

p ja ja dat staat nog daar

b+s haar oren zijn van haar

haar ogen zijn van haar

haar neus is van haar

haar keus is van haar

s is haar keus wel van haar

p ja ja dat staat nog daar

b+s dus haar keus is van haar

b+s haar gebit is haar bezit

't is haar achterwerk waar zij op zit

't zijn haar nieren en haar spieren

p 't is toch waar

b+s 't zijn haar vlechten haar froefroe

't is haar tong 't is haar tattoo

heeft zij een tattoo?

p ja ja die staat nog daar

b+s 't is hare zware voet

't is haar verstand 't is haar gemoed

p 't is toch waar

b+s 't is haar haar spraakwaterval

't is haar donker dal

ge zijt uw eigen lijfeigenaar

ge zijt uw eigen eigenaar

zijt g 'uw eigen eigenaar

p ja ja dat is echt waar

b+s+p

't is toch waar

9 de kardinaalvogels

p we begeven ons nu in het Russische Vaticaan
in Sint Petersburg...

b+s vader moeder zult gij eren
steel geen appels en geen peren
dood niet geef geen ergernis
wees een goed mens kom naar de mis

p taboe oehoe
ooitanasie ish mort
ooitanasie ish mort

b+s en gij zult leren in de mis
dat wie doodmaakt een misdadiger is
zo staat het in het oud geschrift
in 't vet en met een fluostift

p ooitanasie ish mort

taboe oehoe

b+s Goebels Mengele Mostefai

de Franse Revolutie

Andrash Pandy Breifkip

allemaal Euthanaseurs

p aborteer u een wesp maar niet uzelf

abortus provocatoesh ish mort

taboe hoe hoe

b+s Gwantanamo Auwswiwich

Parijs dertien november

Boko Haram Boko Haram

allemaal Euthanaseurs

p es gibt Kleinkriminalität

und Schwerkriminalität.

ooitanasie ish schwerkriminalität

taboe oehoe

b+s dus leef volgens een goed moraal

zodat we met z'n allen

door de poort kunnen van de eeuwigheid

Ban Satan Ban Satan

p taboe oe oe

b+s als gij en gij en gij

allemaal diejen toer opgaat

waar gaat de wereld dan naartoe

waar gaat de wereld dan naartoe

p taboe oehoe

b+s allemaal Euthanaseurs

p taboe oe oe

taboe oe oe

taboe

oe oe

oe oe

gaat over in uil

10 de wereld wordt
donker

animatie nummer (3)

*en dan nu een minuut stilte
voor de zonnebloemen*

11 in het ziekenhuis

de beer ligt nu in een bed in een ziekenhuiskamer

Stefanie schildert de zin:

reanimeer mij niet

Barbara zingt het lied

nonootje

ouwe weezekes ouwe deeseke

memeeke en peepeke

gekrompen bommake en verschrompelde

moemoeke pepeke

nu zit gij na een carrière vol levenslust

in een tehuis voor pepeke op eeuwige rust

het te begeven in een kamer van twee op drie

na een leven en ik stamel ver-door-ie

het was uw wens om te gaan

in uwen hof op de bank onder de oosterse plataan

papoetje nonootje

mimaatje bobonneke

marraintje brompaatje

opi peetje nanou

ze zijn wel grijs maar o zo wijs

ze lopen traag zijn eigenwijs

permanentes in 't paars of wit

ne wandelstok en een vals gebit

en geef toe het liefst van al

zijn we jullie kwijt dan rijk geef toe

want nen ouwe tja waarom nog

tja waarom toch

't kost toch geld

maar onbetaalbaar zijn de verhalen

die gij mij hebt verteld

nonkel grumpi broere peter

moeti amoe bomi pipa

tante nonneke gaga mietje

zotte gogo beste vavaa

ik ben nog jong ik kan niet weten

hoe het is om te versleten

tot op den draad te dementeren

en uw tanden te vergeten

maar opi peetje nono papoe

ze hebben het bij mij nooit kunnen meten

'k had zoveel last van die vogels

van die vogels pepeetje

12 de man zonder zeis

Philippe als de man zonder zeis

Barbara en Stefanie komen terug als vogel

13 het gedicht

*de man zonder zeis zet zijn masker af en hij draagt het
gedicht 'zeventig jaar geleden' voor*

zeventig jaar geleden

ik lag in een veld op een akker
te spitten en petanken
in 't griesmeel nog niet wakker
op retraite tussen twee heupeflanken

mijn strijdlustig intredingsakkoord
heeft de gang pertang verstoord
mijn moeder haar verdwijning
kwam door mijn ontwijning

ik ben al heel vroeg geconfronteerd
met de accenten van detergenten
als gij in ne koffiekoek bijt
is dat stukske deeg verleden tijd

zo ik heb ook geleerd
dat gij u maar beter voorbereid

en dan nu iets over mijn babytijd:

elk veulen moet zijn tutter
soms met geweld en groot gesputter
afstaan amputeren
ontkurken en doneren

op mijn eerste reis ik was al twee
kreeg ik een hele grote ijscoupee
drie bollen op mekaar gespeld
kijkend naar hoe dat smelt

de mokka en vanille
liepen uit mijn bille

en dan nu over ons keuken:

mijn eerste traan
liep uit zijn baan
als een parel op pupillen
bij het ajuinen schillen

ik begroef onze andijvie
naast mijn overgrootfamilie
ik deed een groet en een gebed
bij elke stuk courget

ik werd vijf had lange haren
ook die moesten verjaren
toen de kapper wou gaan snoeien
begon mijn hart te bloeien

hij zei 'ge hebt geen keus'
't is tijd voor de tondeus'
de wortel van het lijden
gaat over uw haar afsnijden

op mijn zoveelste begrafenis
kreeg ik eindelijk eens een erfenis
het was een heel groot amulet
in de vorm van een raket
maar voor mij was 't een skelet

mijn nonkel Lowie deed euthanasie
om vijf voor twaalf stipt

is hij weggeglip

en dan nu een ander stukske familie

een broer die heb ik nooit gehad

wel een siamese kat

die na zijn terugkomst in 't asiel

belandde tussen een autowiel

en mijne vis

George Genesis

had kanker aan zijn nieren

tot zover al mijn dieren

ik werd smoorverliefd 'k was zes

op een meiske van in de les

ze had geen benen

dus wou ik haar de mijne lenen

ook vlinders zijn van korte duur

het duurde maar een uur

toen is ze vertrokken

met de waterpokken

al bewaren de conserven
zelfs pechen op zoet water sterven
elk paar schoenen in uw leven
moet ge toch afgeven
ze vonden mijn vader
gerold in zijnen halsslagader
het deed me weinig tot niets
ik rouwde langer om mijn fiets

vervolgens was het aan mijn nicht
na vast werk en huwelijksplicht
woont ze nu als lijk
met haar gezin in een wijk

ik was acht
en dacht
nog zoveel stervenden te gaan
waarom ga ik niet naar de maan

toen ons huis tenslotte
helemaal verkrotte
dacht ik als zelfs een steen verdwijnt
wat blijft er dan wél overeind

maar nu iets vrolijker

op mijn dertiende kreeg ik een voogd cadeau

zoals een taart op ne plateau

met crème fraiche en veel likeur

het was nen bankdirecteur

hij is na de eerste dag vertrokken

om mijn spaarcenten op te gaan gokken

het was de langste voogd ooit

die ik heb voltooid

ik bleef achter in een hoog kasteel

op een oneindig groot perceel

de muren bladerden af van het vocht

ik heb mij toen een muts gekocht

met de was

en de plas

kromp de muts van wol

tot een tulpeknol

er kwam een ommekeer in mijn leven

ik dacht ik ben nu groot
al twintig jaar in rouw
op deze aardekloot
't wordt tijd voor een vrouw

ik leerde haar kennen
in de Ardennen
maar een uur later
viel ze in 't water

ik was dertig in 't leven
had een hondje 't was prachtig
ik heb het dan maar teruggegeven
't was drachtig

ik wil geen nestje in mijn schoot
dit heb ik afgezworen
want in mijn leven gaat alles dood
en wordt er niks geboren

ik ben nu zeventig jaar getrouwd
met het tropisch regenwoud

ze zeggen wel eens het is een feit
ook uw verstand dat raakt ge kwijt

maar tot slot een woord van zegen
op een dag dan stopt de regen
hindoe moslim of garagist
ge eindigt toch in een kist

14 de amazonedans

Barbara, Stefanie en Philippe halen de beer in stukken uiteen

*Stefanie draagt zijn kop, Barbara zijn handen, Philippe zijn
voeten*

ze wandelen in toeren

elke keer zakken ze meer en meer naar beneden.

ze wandelen weg met de stukken

15 tweede derwisjdraai

Osman draait

Barbara en Stefanie draaien

Philippe draait

Mimi draait

alles draait

iedereen draait

licht

nog lichter

heel licht

donker

tekening 1
tekening 2
tekening 3
tekening 4
tekening 5
tekening 6
tekening 7
tekening 8
tekening 9
tekening 10

Euthanasie met Barbara en Stefanie ging in première op 28
januari 2016 in De Werf in
Brugge

p Philippe Flachet

b Barbara Claes

s Stefanie Claes

Concept/tekeningen/tekst: Barbara Claes
en Stefanie Claes

Muziek: Winne Clement (fujaraspeler)
en Jeroen Van Herzeele (tenorsaxofonist)

Derwisjdanser en -leraar: Osman Çatik

Scenografie: Maarten De Vrieze

Feedback: Simon Allemeersch

Kostuums: Claudine Grinwis

Hoeden: Anaïs Van Hoorebeke

Productie Lucinda: Ra & De Werf

www.lucinda.ra.be

www.vincentcompany.be

Met dank aan Het Bos, d e t h e a t e r m a k e r,
Jacinta De Roeck, Mieke Verdin, LEIF, Lieve Thienpont, vzw
Vonkel, Wim Distelmans

Verslag van het vooronderzoek is te vinden op :
www.hetbos.be/project/28 en meer info op:
www.euthanasiemetbarbaraenstefanie.wordpress.com

Barbara Claes (°1983) is theatermaker, schrijver en performer. In 2010 studeerde ze af aan het Rits in Brussel. Ze maakte en schreef mee aan tal van voorstellingen geproduceerd en in samenwerking met o.a. TAZ, De Werf, Het Bos, de Figuranten, Siso Marco Polo, Scheld'apen en Monty.

De voorstelling *Het fantastische leven van de Heilige Sint-Christoffel zoals samengevat in twaalf taferelen en drie liederen* werd geselecteerd voor het Theaterfestival en Circuit X en won de Roel Verniersprijs. En haar tekst *Akaaremoertoe Bahikoeroe* werd genomineerd voor de Taalunie Toneelschrijfprijs 2016. Ze maakt deel uit van het gelegenheidscollectief Lucinda Ra. Deze groep van multidisciplinaire kunstenaars onderzoeken o.a. hun eigen samenwerkingsvorm, schriftuur en ruimtelijke infiltraties. Samen maakten ze *Het Fioretti Project*, een werk na een residentie in een kinderpsychiatrie

www.lucinda_ra.be

Toneelwerk

Grondwerk – 2017

Akaaremoertoe Bahikoeroe – 2016

Euthanasie met Barbara en Stefanie – 2016

Het Fioretti Project – 2015

De Bultenklacht – 2014

Kamelen en muzieken, een concert door de Bourgeoisie – 2013

De Bultenklacht, een concert voor rusteloze zielen – 2012

*Het fantastische leven van de Heilige Sint-Christoffel zoals
samengevat in twaalf taferelen en drie liederen* – 2011

Triomff – 2011

Bottekes – 2011

Maar de wolven die leven nog – 2010

Avonturen op en rond de vensterbank – 2010

Oesliesie Hospody – 2007

Stefanie Claes (°1983) is een beeldend kunstenaar, illustrator, theaterregisseur en performer.

Ze studeerde plastische kunsten aan Sint Lukas in Gent en later toneelregie aan het Rits in Brussel. Ze werkte onder meer bij Bronks, Zuidpool, KVS en Campo, maar creëert ook zelf o.a. als onderdeel van het collectief Lucinda Ra, een theateraal experimenteel en sociaal geëngageerd gelegenheidscollectief. Ze maakt theaterprojecten met haar tweelingzus Barbara zoals bijvoorbeeld *Akaaremoertoe Bahikoeroe (In het bos van Bahikoeroe)* en *Euthanasie met Barbara en Stefanie*. Haar individuele beeldend werk is expressionistisch van stijl, met vaak een groteske inslag. Beide disciplines, beeldende kunst en theater, worden in haar zoektocht naar een eigen beeldtaal onmiskenbaar met elkaar verweven.

Toneelwerk

Omertà – 2016

Euthanasie met Barbara en Stefanie– 2016

Akaaremoertoe Bahikoeroe – 2015

Het Fioretti Project – 2014

De Bultenklacht – 2013

Triomff – 2011

*Het fantastische leven van de Heilige Sint-Christoffel zoals
samengevat in twaalf taferelen en drie liederen – 2011*

Nonkannibaal – 2009

Het feest van de platte cake – 2009

A l'attente du Livre d'Or – 2009

Met Anne Frank in 't achterhoofd – 2008

De last minuut – 2007

Wanneer ze bleven stille st. – 2007